

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK III

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 3 MAJA 1948 ROKU

Nr 121 (775)

Twardy orzech, czy też...

Marshall ma słabe zęby?

Francja jest wciąż nieposłuszna. — Niemcy zaczynają mówić do rzeczy...

Jako wiadomo, konferencja 6 państw zachodnich w sprawie Niemiec toczy się w Londynie przy drzwiach zamkniętych, nie mniej jednak obserwatorzy polityczni donosili w ostatnich dniach o niesłabnącym oporze delegacji francuskiej wobec żądań brytyjskich i amerykańskich.

Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych wydało wczoraj komunikat, stwierdzający, że konferencja przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Anglii, Francji i Beneluxu, która omawia obecnie w Londynie sprawę przyszłości Niemiec Zachodnich, nie osiągnęła dotychczas żadnego porozumienia.

„Nie uzgodniono dotąd — głosi komunikat — jakie zalecenia mają być przedłożone poszczególnym rządóm“.

Blisko pół miliona berlińczyków ze wszystkich sektorów Berlina zebrało się wczoraj na olbrzymiej manifestacji, która miała miejsce w berlińskim Lustgarten. Wiece odbył się pod egidą wolnych związków zawodowych i pod hasłem walki o zjednoczone Niemcy i o demokratyczny pokój.

Wielu sprzedac taniej było nie podwyższyć płac

Przewodniczący związku górników amerykańskich John Lewis zwrócił się do właścicieli kopalni z żądaniem rozpoczęcia rokowań w sprawie zawarcia nowej umowy zbiorowej.

Lewis nie sprecyzował nowych warunków jakich związek będzie się domagał, ale nie ulega wątpliwości, że chodzi przede wszystkim o podwyżkę płac. Akcja związku górników będzie miała duże znaczenie dla całego świata pracy Stanów Zjednoczonych. Dotychczasowa akcja ze strony szeregu związków amerykańskich o podwyżce płac napotkała na zdecydowany opór pracodawców, tak np. wielkie koncerny stalowe zdecydowałyby się raczej na obniżkę cen stali, aby w ten sposób umotywić przed opinią publiczną odmowę podwyższenia płac robotniczych.

Sofulis and Co w strachu Po La'as'e — kolej na innych

W Atenach zmarł grecki minister sprawiedliwości Ladasa, który odniósł ciężkie rany wskutek zamachu, podczas którego samochód jego został obrzucony granatami. Po zamachu w Grecji ogłoszono stan wyjątkowy. Korespondenci twierdzą, że wielu członków rządu Sofulisa otrzymało listy z wyrokami śmierci podziemnych organizacji wolnościowych.

Wyniki spotkań ligowych

Garbarnia — EKS — 0:0
Cracovia — Widzew — 2:1 (1:1)
Legia — Wisła — 4:1 (1:0)
AKS — ZZK — 2:1 (0:1)
Polonia (B) — Polonia (W) 1:1 (1:0)
Ruch — Tarnovia 4:2 (1:1)
Warta — Bytom 3:2 (3:1)

Jako główny mówca wystąpił tu przywódca związków zawodowych Hermann Schlimm, który podkreślił, że „jedność polityczna i zawodowa niemieckiej klasy robotniczej jest podstawowym warunkiem zbudowania demokratycznych i pokojowych Niemiec, które nigdy nie zagrażają bezpieczeństwu swoich sąsiadów“.

Schlimm zwrócił uwagę na fakt, że niemieckie państwo zachodnie mogło

być największą przeszkodą w utworzeniu demokratycznej republiki, gdyż w myśl planów anglosaskich ma ono być zamienione w wielki arsenał zbrojeniowy.

Schlimm przesłał w końcu gorące pozdrowienia od niemieckiej klasy robotniczej dla wszystkich narodów demokratycznych Europy Wschodniej i zapewnił, że demokracja niemiecka pragnie uzyskać ich przyjaźń.

Raz szczerze o Niemczech

Wybitny publicysta amerykański, współpracownik „New York Daily Mirror“ — Pearson, podaje wypowiedź amerykańskiego sekretarza armii — Royalla na temat stanowiska USA wobec Niemiec. Royall oświadczył w komisji wydatków budżetowych izby reprezentantów dosłownie: „Przyznaję, że naszym głównym celem jest budowanie silnych politycznie i przemysłowo Niemiec. Przedłużanie akcji denazyfikacyjnej stanowi niebezpieczeństwo dla urzędowania tego celu“.

Pearson dodaje, że Royall jest już oddawna znany, jako jeden z najbardziej zagorzałych rzeczników zaprzestania denazyfikacji w zachodnich Niemczech oraz że odegrał on dużą rolę w tuszowaniu postępowania karnego przeciwko dyrektorom koncernu Kruppa i Farbenindustrie.

Jedność pracujących świata została potężnie zadokumentowana w dniu 1 Maja. — Obchody w stolicach Europy

Włochy

Uroczystości pierwszomajowe przemle niły się w całym Włoszech w potężną manifestację solidarności i siły włoskiego świata pracy.

Ośrodkiem tych uroczystości był plac Del Popolo w Rzymie, na którym zgromadziło się ponad 150 tys. mieszkańców stolicy.

Czechosłowacja

Kilkaset tysięcy ludzi zgromadziło się

1 Maja na Placu św. Wacława w Pradze, po odbyciu pochodu, który przeszedł głównymi ulicami, udekorowanymi wspaniałymi okazami Święta Pracy.

Manifestacja na Placu Wacława przebiegała pod znakiem jedności klasy robotniczej i zbliżających się wyborów, które wyznaczone zostały na dzień 30 maja br.

Francja

Stolica Francji robiła 1-go Maja wrażenie całkowicie wymarłego miasta. Wszystkie zakłady pracy stanęły. Nie

Przed 100 laty — a dziś

W związku ze stuletnią, rocznicą Wiosny Ludów, odbyła się wielka uroczystość w Miłostawiu gdzie przed stu laty kosynierzy wielkopolscy odnieśli zwycięstwo nad Prusakami. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele rządu R. P. z prez. Bierutem i wicepremierem Korzyckim na czele. Wygłaszając przemówienie prez. Bierut powiedział m.in.

„Jakkolwiek od tej rewolucyjnej „Wiosny Ludów“ dzieli nas stuletni okres, odczuwamy niezwykle silną łączność tamtego historycznego okresu z dzisiejszym. Walka, która toczyła się w Wielkopolsce przed stu laty — dziś dopiero została ostatecznie doprowadzona do końca.“

Demokracja polska stała się spadkobierczynią dążeń wyzwoleniczych i niepodległościowych swych pradziadków — powstańców z r. 1848.

Przed stu laty chłop wielkopolski przegrał walkę, bo nie miał wiernego sprzymierzeńca. Dziś chłop polski związany jest braterskim i nierozwalnym przymierzem z polskim robotnikiem, z bohaterską polską klasą robotniczą

„Wiosna Ludów“ stała się symboliczną nazwą nowego procesu budzenia się w psychice mas ludowych poczucia własnej, samodzielnej roli, własnego programu działań i własnej ideologii.

Siłę Polski tworzy dziś ofiarna, świądoma i planowa praca mas ludowych: chłopów, robotników, inteligentów. Jest to siła olbrzymia. Zasoby jej będą wciąż rosły ku chwale i bogactwu Polski. Tak będzie zawsze — bowiem wyzwolony człowiek pracy nie da sobie nigdy narzucić z powrotem jarzma obszarniczo-kapitalistycznego.

Tak będzie zawsze, bo Polska jest krajem demokracji ludowej, zaś demokracja ludowa — to nowy ustrój, oparty na pracy i wolności, na poszanowaniu człowieka i zapewnieniu mu najpełniejszego rozwoju“.

Kapiak prowadzi na trasie Praga - Warszawa

Anglicy umacniają się zamiast wycofać z Palestyny. — Nowe posiłki do walki przeciwko Żydom

Jak podało radio londyńskie, do Palestyny przybywają znaczne posiłki wojsk brytyjskich z Cypru. Posiłki te przybywają drogą morską i powietrzną. Wiadomość tę ogłosiła główna kwatery brytyjskiej głosi, że powodem skierowania wojsk z Cypru do Palestyny był atak Irgun Zewi Leumi na Jafę,

a następnie stale pogarszająca się sytuacja w Palestynie. Do Palestyny przybywają jednostki artylerii, broni zmotoryzowanej i lotnictwa.

Wiadomości nadchodzące z Palestyny są niecisłe i sprzeczne. Stacje benzynowe są nieczynne, komunikacja telefoniczna przerwana.

Rząd syryjski zakazał ogłaszania wiadomości o ruchach wojsk arabskich. Agencja żydowska utrzymuje, że oddziały syryjskie i libańskie przekraczają granice Palestyny w dalszym ciągu, czemu zaprzeczają rządy tych krajów. Ze strony żydowskiej uprzedzono komisję ONZ, że o ile państwa ośledne nie zaprzestaną penetracji wojskowej, wojna będzie nieunikniona.

JUGOSŁAWIA

Nasze Pały

Piękny ten i bogaty kraj zawdzięcza swój rozkwit ofiarnej pracy robotników i bohaterskiej młodzieży

Piękny i bogaty kraj jugosłowiański będący dawniej terenem walk narodowościowych i ucisku — stanowi dziś federację równouprawnionych sześciu republik: Serbii, Chorwacji, Słowenii, Bośni i Hercegowiny, Macedonii i Czarnogórza.

Nowa Jugosławia oparta jest na braterstwie narodów, na jedności swych mas ludowych, na ich zapale i ofiarności w dziele budownictwa. Swoistą formą władzy demokratycznej są w Jugosławii Komitety Ludowe, w których rękach skupia się w terenie cały zakres funkcji państwowych i samorządowych. Komitety Ludowe wybierane są na okres 3 lat w bezpośrednim i tajnym głosowaniu.

Jugosławia wyprzedziła niektóre kraje demokracji ludowej w dziedzinie przemian ustrojowych. Już z końcem 1946 roku został tu upaństwowiony cały przemysł wielki i średni, środki komunikacyjne, banki, cały hurtowy i część handlu detalicznego. Sektor państwowy łącznie ze spółdzielczym obejmuje obecnie ponad 90 proc. produkcji przemysłowej.

Reforma rolna przeprowadzona była pod hasłem: — ziemia należy do tego, kto na niej pracuje! — Wielką pomoc w przeprowadzeniu reformy i zagospodarowaniu wsi okazali robotnicy jugosłowiańscy, którzy zorganizowani w dobrowolne brygady naprawiają maszyny rolnicze, szy-

ją odzież i obuwie, okazują pomoc sanitarną itp.

Na wsi jugosłowiańskiej rozwijają się szeroko wszelkie formy spółdzielczości. Spółdzielnie chłopskie zajmują się zaopatrywaniem wsi i sprzedają jej produktów. Podjęto akcję budowy na terenie całego kraju 4.000 wiejskich domów spółdzielczych, projektowanych jednocześnie jako ośrodki kultury na wsi. 2.000 z tych domów już zbudowano.

Na olbrzymią skalę zakrojony pięcioletni plan gospodarczy, przeobraża oblicze Jugosławii — obecnie trwa budowa 200 zakładów przemysłowych, przekraczających swą wielkością wszystkie dotychczasowe fabryki. Pod Belgradem zakończono budowę największych na całym Bałkanach zakładów mechanicznych.

Tempo i rozmach budowy jest zasługą bohaterskich robotników jugosłowiańskich, oraz młodzieży, o której pracy mówi dziś cały świat.

Młodzież jugosłowiańska wybudowała w 1947 roku, w ciągu 180 dni linię kolejową długości 242 km umożliwiającą tym eksploatację olbrzymich bogactw naturalnych Bośni i Hercegowiny. Zasługą młodzieży jest także przebiecie tunelu długości 1.534 m. budowa mostów (wśród nich most na rzecze Sawie o długości 600 m) i in. Dzieło narodu jugosłowiańskiego budzi powszechne uznanie i sympatię — najlepszym tego dowodem jest fakt, że młodzieży pomagały w budowie delegacje młodzieży postępowej licznych krajów świata, dla których współdziałanie w budownictwie nowej Jugosławii było przedmiotem dumy i honoru.

Robotnicy — artyści

Które zespoły świetlicowe zdobędą palmę pierwszeństwa?

Narzekamy czasem, że w Łodzi — w porównaniu z Warszawą — ilość teatrów jest niewielka, a i premiery odbywają się w nich bardzo rzadko. Nie zapominać jednak, że prócz Teatru Wojska Polskiego, Powszechnego i Kameralnego istnieje w naszym mieście szereg ośrodków kulturalno-teatralnych — którymi są świetlice fabryczne.

Robotnik znajduje tutaj nie tylko zrywkę i korzysta ze zdobyczy kulturalnych, narastających dziś z dnia na dzień w nowej polskiej rzeczywistości. Ważno jest, że on sam staje się współtwórcą nowych, ciekawych osiągnięć kulturalnych.

Wśród amatorów - aktorów, nie jeden zdradza prawdziwy talent. Zespoły fabryczne często całe wieczory spędzają na próbach, przygotowując bądź to sztukę teatralną, bądź to koncert, czy balet. Naturalnie próby te odbywają się przy współdziałaniu fachowych instruktorów, którzy dbają o należyty poziom widowiska.

Zasadniczym jednak momentem, który decyduje o pracy świetlicy, to sprężystość jej kierownictwa i duch czyniący zespół. Kwestia materialna raczej drugorzędna.

Są w Łodzi świetlice deficytowe i ledwie vegetujące i istnieją takie, które pracują z szalonym rozmachem i są „oczkiem w głowie” całej fabrycznej zalogi, która jest z nich dumna i popiera w sposób manifestacyjny każdy ich wysiłek. I podczas kiedy do niektórych świetlic dokładać musi kierownictwo fabryki, inne nie tylko, że się same utrzymują, ale są w stanie część dochodów ze swoich imprez oddawać na cele oświatowe, czy społeczne.

Mamy dzisiaj w całej Polsce ponad 125.000 uczestników zespołów artystycznych, którymi opiekują się Związki Zawodowe, czuwające nad ogólnym poziomem świetlic robotniczych. Związki zorganizowały ostatnio Ogólnopolskie Popisy Artyst. Zespołów Świetlicowych i w tych dniach rozpoczęły się w Domu Kultury Milicjanta przy ul. Nawrot 27, Eliminacje Wojewódzkie z udziałem 23 zespołów. Wykażą one swoje dotychczasowe osiągnięcia w dziedzinie kulturalno-teatralnej.

Piękne te popisy zasługują na uwagę całego społeczeństwa. Po zakończeniu eliminacji napiszemy o nich szczegółowo. (J).

WIELKA ZNIŻKA CENI

PLASZCZE:

męskie dobry gatunek	10.500,-
" gabardinowe	19.500,-
" nieprzemakalne	6.000,-
damskie	7.500,- do 9.000,-
" modelowe	11.500,-
" ze 100 proc. wełny	16.800,-
kostiumy dobry gatunek	11.500,-

GARNITURY:

męskie	6.000,- do 10.500,-
" ze 100 proc. wełny	16.800,-
ubranka chłopięce granatowe	3.800,-

Zniżka dla członków Związków Zawodowych.
I. STANISZEWSKI ul. Piotrkowska 18
UWAGA: Sklep w podwórzu na prawo
Firma egzystuje od r. 1922.

Codzienna nowelka „Expressu“

Na słonecznej wyspie

Nad uroczą wyspą Capri świeciło gorące słońce, a w oddali nad Wezuwjużem unosiła się chmura dymu.

Henryk Nelke teraz dopiero uprzytomnił sobie, że był tu przed dziesięcioma laty, tuż po swoim ślubie z Barbarą.

Przywiózł niczego złego nie spodziewającą się kobietę, a spędziwszy z nią kilka tygodni, uciekł, zabierając wszystkie pieniądze i całą jej biżuterię...

Nigdy nie martwił się z tego powodu, ani też nie zaprzętał sobie głowy tym, co uczyniła potem samotna, okradziona kobieta.

Zresztą nie była ona jedyną, która skrzywdził.

O, wiele poleło się łez przez tego pozabawionego skrupułów aferzystę, który grasował po całej Europie, szukając nowych ofiar.

Wreszcie w Paryżu powinęła mu się noga.

Był na tyle sprytny, że uniknął aresztowania. Podczas gdy wszystkie dzienniki opisywały szczegółowo jego aferę, Henryk Nelke uciekł do Włoch i postanowił schronić się na spokojnym Capri, sądząc, że tu będzie bezpieczny.

Siedząc teraz na tarasie hotelu, przeglądając jadis, podczas gdy obok w grzecznej postawie stał kelner.

Jego opalona twarz, siwe włosy i mądre spojrzenie czarnych oczu dziwnie zaniepokoiły zbiega.

— Czy widziałem już pana kiedy? — spytał mimo woli.

— Owszem, przed dziesięciu laty w tym samym lokalu panie Nelke!

— Pst — synka! oszust — lecz po chwili opamiętał się — pan się myli. nazywam się Marian Nipe!

— W takim razie omyliłem się! — odparł kelner, ale oczy jego mówiły co innego.

Henryk Nelke zaczął się zastanawiać.

Czy dobrze zrobił, że po dziesięciu latach wrócił w to miejsce, gdzie ongiś porzucił Barbarę? I co się w ogóle z nią stało? Prawdopodobnie po jego ucieczce wyjechała z Capri, ale dokąd? Nie interesował się dotąd jej losem, ale teraz zamyślił się, podczas gdy z ukosa obserwowały go bystre czarne oczy kelnera.

Ubiły się kilka dni.

Pewnego popołudnia, Nelke idąc przez ogród hotelowy, zauważył jaszczurkę. Porwał kamień i rzucił w nieszczęśliwe stworzenie.

— Trafiałem ją! — mruknął.

Kelner, który był świadkiem tej sceny, stanął.

— Widziałem — rzekł głuchym głosem — widziałem, jak pan zabił to niewinne zwierzątko! Teraz mam już pewność. Pan jest jednak Henrykiem Nelke.

— Cóż za bezczelność! — wrzasnął aferzysta. — Natychmiast płacę rachunek i wyjeżdżam z tego obmierzłego hotelu.

— Powoli, powoli! — odpowiedział kelner — może pan zapłacić rachunek, ale nie opuści pan już więcej tej wyspy. Widziałem pańską fotografię w gazetach i wiem, że pana szuka policja...

Nelke zbladł.

— Jestem bogaty, ile pan żąda za milczenie?

— Nie przyjmę pańskich pieniędzy! Lecz zanim oddam pana w ręce władz, chcę panu coś przypomnieć.

— Słucham.

— Dziesięć lat temu był pan tutaj w towarzystwie pewnej pani, którą pan potem porzucił. Nazywała się Barbara.

— Co panu do tego?

— Był pan bez litości dla niej, ja również nie będę miał litości dla pana!

— Do czego pan zmierza?

— Po prostu, zanim zostanie pan aresztowany, chcę panu powiedzieć, że

NIESZCZĘŚLIWA LILKA z CHOJEN: Jeżeli na razie nie może Pani znaleźć pokoju w Łodzi, to może wynajmie Pani gdzieś w najbliższej okolicy? Np. w Rudzie Pabianickiej, skąd jest bardzo dogodny dojazd tramwajami do miasta. Wiosną i latem, jest tam bardzo ładnie, a obecnie wstawianie rano, trochę wcześniej, nie jest przecież przykre. W sprawie odzyskania mebli, radzimy Pani zwrócić się do sądu i przedstawić świadków którzy stwierdzą, że meble były Pani własnością przed wojną. Są to niewątpliwie kłopoty, ale nie należy traktować ich tak tragicznie. W myśl życzenia Pani — przyjaciele z „Naszego Rađ”, mówią: — „Nie martw się, na pewno wszystko skończy się dobrze. Zapomnij o przykrościach, które minęły, a te, które masz jeszcze, traktuj nie jak tragedię, lecz jak powszednie trudności, które ma każdy człowiek, bez względu na to, czy jest kobieta, czy mężczyzna”. Proszę pisać do nas tak często, jak tylko ma Pani ochotę i czas.

K. D. Z UL. GŁĘBOKIEJ. W sprawach zwiazanych z przyjęciem do organizacji „Służba Polsce”, należy zwracać się do Komendy Woj., ul. Curie-Skłodowskiej 28.

GENIA P: Dalecy jesteście od „potępienia” Pani. Dziwi nas tylko, że tak zły jest stan Pani nerwów i że nawet czyjś śmiech czy rozmowa wyprowadzają Panią z równowagi. A właściwie to ma Pani przecież powody do zadowolenia i wesołości, a nie do melancholii. Była Pani poważnie chora, ale to już minęło, więc minęła też przyczyna trosk i smutków. Ma Pani 19 lat, niedługo kończy Pani liceum, zacznie Pani pracować i interesować się innymi zagadnieniami, innymi ludźmi, a nie tylko i wyłącznie sobą. Jesteśmy zdania, że zle samopoczucie Pani spowodowane jest przede wszystkim skoncentrowaniem wszystkich myśli na własnej osobie. Każdy swój humor, każdy chwilowy nastrój, Pani traktuje niesłychanie poważnie, rozpamiętywuje go, analizuje itp. Nawet na narzeczonym patrzy Pani tylko pod kątem widzenia swojej osoby, swoich przyjemności czy przykrości, nie myśląc zupełnie o nim, o tym co on czuje i czy jest zadowolony. Dlatego też wpada Pani w historię, w chorobliwą przeczułość, która — wydaje nam się — hodzi Pani w sobie z prawdziwym upodobaniem. Mniej wpatrywania się w siebie, Panno Geniu, mniej lubowania się w melancholii, mniej wręszcie pisania wierszy, a więcej pozytywnych zajęć, więcej sympatii dla otoczenia, więcej krytycyzmu wobec samej siebie. Jeśli spróbuje Pani postępować według tej „recepty”, prześle Panią drażnić cudzy śmiech, zobaczy Pani że życie jest bardzo piękne i przyjemne, szczególnie, gdy się jest w tym wieku co Pani i ma się całą przyszłość przed sobą. Za życzenia i pozdrowienia dziękujemy, proszę napisać jeszcze do nas.

INA Z UL. DASZYŃSKIEGO: Postanowienie Pani jest bardzo słuszne i z pewnością wybrała Pani przez siebie właściwy sposób egzystencji. Kursy Krawiecko-Modniarskie przy Państw. Szkole Przem.-Handlowej, mieszczą się przy ul. Cegielskiej 8.

RENIA Z: Po obraniu jarzyn, nie należy myć rąk mydłem, lecz przetrzeć je pumeksem, a ciemne plamy, usunąć przy pomocy kwasu cytrynowego. Dziękujemy za tyle sympatii i serca.

jesteś skończonym lajdakiem i szubrawcem! A teraz idę po policję.

— Niech się pan nade mną zlituje! Nie chcę być aresztowany! Nelke zbladł jak trup.

— Więc dobrze, jeśli pan chce uniknąć aresztowania, dam panu pewną radę. W pobliżu znajduje się skała, zwisająca nad wodą. Nazywa się „skała Tyberiusza”, ponieważ Cezar Tyberiusz kazał z niej kiedyś zrzucić skazańców do morza. Dzisiaj, ze skały tę rzucają się często do wody zdesperowani samobójcy, rozumie pan? Daję panu dziesięć minut czasu...

Kwadrans potem kąpiący się w morzu zobaczyli, jak jakiś człowiek wskoczył do wody ze skały Tyberiusza i więccej już nie wypłynął... A równocześnie, niemłody kelner, który schowany za drzewem magnolii obserwował tę scenę, wyszedł ze swego ukrycia i skierował się w stronę małego domku.

Na progu siedziała młoda kobieta.

— Czy jesteś bardzo zmęczony, kochanie? — uśmiechnęła się do kelnera.

— Tak, troszkę, Barbaro!

— A czy przyjechali do hotelu jacyś nowi goście?

Przeznaczając głową.

Opodal zabrzmiał jasny głos dziecka. Dziewięcioletni chłopczyk podbiegł w podskokach w stronę ojca.

— Jak ten chłopiec rośnie! — mruknął do siebie kelner. A Barbara, patrząc nieszczęśliwie na dziecko, oparła się czule o ramię męża...

PRZYGODY WICKA I WACKA

DOZORCA: — Beczka, bekas, Bevin... O pan Sobek patrzy...
WICEK: — Nie Bevin, tylko baran... Nie nas Sobek nie obchodzi!

SOBEK: — I po co go pan uczy? Cóż z tego za zysk?
WICEK: — Bardzo duży! O jednego analfabety będzie mniej.

DOZORCA: — Znalazłem i SAM PRZECZYTAŁEM, że to pańskie!...
SOBEK: — Dobrze, panie Alojzy, właśnie tego szukałem.

WICEK: — Widzisz, panie Sobek! Dzięki temu, że nauczyłem dozorcę czytać, odzyskałeś papiery, które były już w śmietnicy!

Chleb i mleko od dziś na kartki

Od dnia dzisiejszego sklepy włączone do miejskiej sieci rozdzielczej wydają chleb kartkowy na pierwszą dekadę maja, w ustalonych normach. Chleb należy odebrać do 15 bm.
Od dziś wydawane będzie również mleko — po 7 litrów na kartkę dziecięce IRD 3, IRD 7, zwykle RCA i „MK“, oraz na kartki „M“ — zwykle, RCA i „MK“.

Na kartki dla starszych dzieci wydane będą w późniejszym terminie artykuły zastępcze. (k)

Pół miliona żarówek nważe się w sprzedaży

Dzięki uruchomieniu w Warszawie nowej fabryki żarówek Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego rzuca na rynek od 10 maja około pół miliona żarówek z nowej produkcji. Sprzedawane będą żarówki 40 i 60 wataw. Ludność będzie mogła je nabywać w Powszechnym Domu Towarowym, w sklepach spółdzielczych i in.

Pracownica domowa korzysta z tygodniowego urlopu

Na pewno nie wszyscy wiedzą o tym, że tak jak wszystkim innym pracownikom tak i służbie domowej przysługuje prawo do płatnego urlopu. Nabywa je każda pracownica po roku nieprzerwanej pracy, przy czym korzysta z urlopu tygodniowego.

Tak samo pracownice domowe korzystają z innych przywilejów — pracodawca nie ma prawa zwolnić pomocnicy domowej z miejsca, obowiązuje go 2-tygodniowy termin wypowiedzenia pracy. (s)

Karty żywnościowe dla emerytów i rencistów

Na skutek interwencji Okręgowego Związku Emerytów w Łodzi Ministerstwo Aprowizacji wyraziło zgodę na wydawanie kart żywnościowych emerytom w wieku powyżej 60 lat.

Po przekroczeniu tego wieku emeryci mogą pobierać karty bez konieczności przedstawienia jakichkolwiek zaświadczeń i dokumentów.

Emerytom i rencistom przysługują karty zaopatrzenia kat. IR a ich rodzinom karty II R.

Szczegółowych informacji udziela biuro związku przy ul. Piotrkowskiej 73 codziennie od godz. 9-ej do 13-ej.

W Łodzi - 10 tysięcy analfabetów!

Całe społeczeństwo

winno przystąpić do walki z tą kleską! — Tylko szeroki ruch oświatowy da pożądane wyniki

Tegoroczne „Święto Oświaty“, które rozpoczęło się w dniu wczorajszym i będzie trwało do wtorku 4 bm. włącznie odbywa się pod hasłem likwidacji analfabetyzmu w Polsce.

Nie posiadamy dokładnych danych o tym smutnym spadku, jaki odziedziczyliśmy, jednakże na podstawie obliczeń prowizorycznych liczbę analfabetów w kraju można określić na z górą milion osób.

Nie jest to jednak liczba pełna, bo poza kompletnymi analfabetami istnieje

jeszcze o wiele większy zastęp półanalfabetów. Ludzie ci nie podpisują się wprawdzie krzyżykami i potrafią z trudem przeczytać drukowane słowo, ale życie ich mało różni się od życia analfabetów: żyją poza zasięgiem kultury, są jakby odcięci od świata, ponieważ niedostatecznie opanowana technika czytania uniemożliwia im korzystanie z książek, czasopism i gazet.

Są jeszcze t. zw. analfabeci wtórni — ludzie, którzy umieli już jako tako czytać i pisać, lecz nie mając przez dłu-

gie lata okupacji ani książki ani pióra w rękę — zapomnieli.

Jeżeli chodzi o Łódź — sytuacja wygląda również nie wesoło, chociaż nie jest tak zła jak na przykład na Ziemiach Zachodnich. W mieście naszym obowiązywał wprawdzie przez szereg lat przymus szkolny, który złagodził w poważnym stopniu tę kleskę społeczną, jednakże wieloletnia okupacja, jak również emigracja powojenna dużej ilości ludności wiejskiej do Łodzi spowodowały powrotną falę analfabetyzmu.

Na podstawie niedokładnego zreszta spisu dokonanego przez Zarząd Nieruchomości w grudniu 1947 r. i styczniu rb. liczbę analfabetów i półanalfabetów w Łodzi można określić na 8—10 tysięcy.

Są to przeważnie ludzie starsi — pracujący i uparciwie uchylający się od nauki, a tym skuteczniej to czynią, że wielce pomocne im jest najbliższe otoczenie: zamiast zachęcać ich do nauki, chętnie ukrywają analfabetów i notowano już takie fakty, że podczas rejestracji umyślnie wprowadzano w błąd urzędników, dowodząc, że taki a taki obywatel z całą pewnością umie czytać i pisać!

W przedwojennej Polsce nie myślano poważnie o likwidacji analfabetyzmu, dopiero obecnie energiczną i skuteczną akcję podjął rząd Polski Ludowej. Ale walka ta tylko wówczas da dobre rezultaty, gdy rządowi w wysiłkach jego pomoże całe społeczeństwo, zrzeszone w partiach politycznych, związkach zawodowych, organizacjach społecznych — zarówno wszystkie szkoły, jak i zakłady pracy.

Każda organizacja społeczna, czy polityczna winna sprawdzić, czy nie ma w swych szeregach takich, którzy nie potrafią nawet samodzielnie przeczytać gazety. Nie można się oglądać tylko na szkoły i specjalne kursy. Należy tworzyć koła samokształceniowe, koła dobrego czytania, które może prowadzić każdy świątły obywatel!

Tylko szeroki ruch oświatowy może doprowadzić do likwidacji analfabetyzmu, słusznia zw tego hańbą XX-go wieku! (s-kł)

Kto najwięcej zebrał? Współzawodnictwo uczniów w kweście ulicznej na szerzenie oświaty

Wczoraj, w pierwszym dniu „Święta Oświaty“, odbyła się w Łodzi uliczna zbiórka pieniężna na cele krzewienia oświaty w najszerszych rzeszach społeczeństwa. Udział w zbiórce wzięli w charakterze kwestarzy uczniowie i uczennice szkół średnich, zawodowych, oraz semestralnych dla dorosłych.

W pełnym zrozumieniu doniosłego celu kwęsty młodzież postanowiła stanąć do współzawodnictwa: kto zbierze więcej pieniędzy?

Oryginalne współzawodnictwo odbywało się przez cały dzień wczorajszy, a przechodnie, nie unikając tym razem „puszkarzy“ — dawali chętnie ofiary.

Najlepsze wyniki wczorajszej zbiórki ogłoszone będą w prasie miejscowej w dniach najbliższych, przy czym postanowiono urządzić dziś w dniu 3-im maja o godz. 11-ej w CRDK przy ul. Piotrkowskiej 243, bezpłatny poranek artystyczny dla 600 kwestarzy, którzy osiągnęli wczoraj najlepsze rezultaty.

W poranku udział wezmą zespoły młodzieży uniwersytetów ludowych w Małkowie i Brusie, międzyszkolny chór młodzieżowy szkół podstawowych w Łodzi, oraz zespół świetlicowy przy I Państw. Szkole Powszechnej dla dorosłych w Łodzi. (s)

Historyczny dzień U. Ł. Młodzież akademicka przekazała władzom uniwersyteckim ufundowany przez siebie sztandar

Dzień 30 kwietnia rb. zapisać należy w historii Uniwersytetu Łódzkiego złotymi literami: władzom uniwersyteckim przekazano ufundowany przez młodzież akademicką sztandar, na którym widnieje hasło „Wolność i Prawda“.

Przed gmachem UŁ przy ul. Narutowicza 68 zgromadzili się przedstawiciele władz samorządowych, poszczególnych wydziałów Uniwersytetu, delegaci wyższych uczelni łódzkich, oraz liczna młodzież akademicka.

Przy dźwiękach pieśni studenckiej „Gaudeamus igitur“ J. M. Rektor UŁ prof. dr. T. Kotarbiński przejął sztandar z rąk rodziców chrzestnych — podsekretarza stanu E. Krasowskiej i przewodniczącego MRN E. Andrzejaka,

wręczając go następnie chorążemu Uniwersytetu.

Wśród zaproszonych gości znajdowali się: Minister Oświaty Skrzyszewski, Prezydent miasta Stawiński, Ks. Biskup Klepacz i inni.

Po wręczeniu sztandaru zebrani udali się do auli uniwersyteckiej, gdzie odbyła się uroczysta akademicka.

Podsekretarz stanu Krasowska oraz prezydent Stawiński podkreślili w swych przemówieniach więzi, łączące Uniwersytet z robotniczą Łodzią oraz zadania młodzieży, działającej w myśl wypisanego na sztandarze hasła „Wolność i Prawda“.

Tematycznie do tego hasła zbliżony wykład wygłosił Rektor prof. dr. Kotarbiński. (s-kł)

„SOLIDNOŚĆ“
S. KAPUZA
ŁÓDŹ, Piotrkowska 8, tel. 173-47
poleca:
konfekcję męską, damską dziecięcą oraz
obuwie po cenach niskich. Dla członków
Zw. Zaw. rabat.
Płaszcz damskie od 5400
gabardynowe od 18000
w dużym wyborze. 4045k

Migawki sądowe

Dwie sąsiadki

— Nie, nie, nie! Tak nie powiedziałam, proszę Szanownego Sądu! Pani Wyderko kłamie! Owszem, powiedziałam, że mi skradli mój pot, moją krwawicę — moje 30 tysięcy złotych, ale żebym wskazała palcem na panią Wyderko — niech Bóg uchwali!

— Ojeja, jak to teraz się wypiera, a wtedy zamknęła mnie na klucz i wrzeszczała na całą kamienicę, dała się w niebogłosy: Oddaj mój pot, ty złodziejko!...

— Proszę o spokój! Nie przerywać! — mityguje sędzia.

— Skoro mówiam, że mój pot, moją krwawicę skradła może pani Wyderko, a może pani Pryszcz, to chyba i Szanowny Sąd przyzna, że nie mówiałam na pewno!...

Sąd wezwał sąsiadki do pojednania. Zrazu spojrzęły na siebie spostrzeżeni, po chwili uśmiechnęły się nieśmiało, wreszcie w szerokim uśmiechu zablysnęło złoto zębów pani Wyderko. I już miały paść sobie w objęcia, gdy znieśławiona sąsiadka przypomniała sobie o splamionym honorze i rzekła:

— Proszę wysokiego Sądu, ja do zgody — jak ryba do wody, ale niech za moją krzywdę, za mój wstyd na całą kamienicę będzie obława na Czerwony Krzyż.

Pani Wyderko czuła była na niedolę ludzką. Przypomniała sobie o zastępach nieszczęśliwych, którymi opiekuje się Czerwony Krzyż, i za zaszkliła się w jej oku i na taki cel chętnie dała obławę.

Po wyjściu z Sądu Grodzkiego sąsiadki pały sobie w objęcia i nawiązały przerwana przed miesiącem rozmowę o tej z trzeciego piętra, co to ani orze, ani sieje i skąd ona na wszystko bierze, moja pani? (p).

WIEK XX

stworzył tak zwaną urodę hodowaną, urodę pielęgnacji. Nie polega ona na klasycznych rysach, lecz na czystej, świeżej cerze, wypielęgnowanej skórze, białych zdrowych zębach, dobrze ułożonych włosach i estetycznych paznokciach. I ten typ urody pielęgnowanej góruje nad urodą naturalną. Nawet ładna naturalna cera traci na wartości w lokalach dancinowych, lub na balu, w porównaniu z wiośnią świeżością cery wypielęgnowanej.

— Co zatem należy czynić, aby ten typ urody uzyskać?

— Używać dobrych mydeł, a przede wszystkim kremów, które absolutnie nie niszczą cery, rozjaśniają i są doskonałą odżywką dla skóry, czyniąc ją miękką i elastyczną.

— Jakiego więc należy używać kremu?

— Nie trzeba ulegać sugestii, ale faktem jest, że wszystkie te warunki spełnia bez zastrzeżeń matowy krem „Anida”. Jego odżywcze i udelikatniające składniki dają dobre rezultaty, a puder „Anida” nadaje cerze niepospolitego uroku.

4822k

Tym razem nie udało się...

Oszukańczy trick

ze „znalezioną” paczką spalił na panewce. — Zamożna i chciwa kupcowa mimo woli zdemaskowała parę sprytnych złodziei

Niezwykła przygoda spotkała zamożną kupcową Józefę Szymczak, która z Barcina w powiecie szubińskim przyjechała do Łodzi, aby kupić artykuły włókiennicze.

Pierwsze swe kroki skierowała na bazar, czyli na t. zw. Pl. Tamfaniego. Gdy przechodziła między rzędami straganów, podeszła do niej jakaś kobieta.

— Chce pani kupić tanio manufakturę? Niech pani idzie ze mną!...

Kobieta opuściła targowisko, udając się w stronę Pl. Wolności.

W pewnej chwili Szymczakowa zauważyła, że idąca przed nimi młoda nie wiasta upuściła jakąś paczkę. Towarzysząca Szymczakowej kobieta szybko schyliła się, podniosła paczkę i pociągnęła kupcową za rękaw.

— Chodźmy do bramy, zobaczymy co tu jest!...

Gdy Szymczakowa, drżąc z emocji poczęła już rozwiązywać znalezione paczkę, do bramy wszedł jakiś starszy, solidnie wyglądający pan, krzycząc na cały głos:

— Jeja kochany! Pieniądze zgubiłem!...

Zobaczywszy kobiety zawyrokował:

— Wyście mnie okradły!

Szymczakowa oburzyła się. Ona, właścicielka dużego sklepu w Barcinie, po-

ważana w całej okolicy kupcowa — złodziejka?!...

— Pan chyba oszalał! — krzyknęła i aby wykluczyć wszelkie podejrzenia sięgnęła ręką za dekolt i wyjęła stamtąd zawiniątko.

— Proszę, niech pan się przekona! To są moje pieniądze, które przywiozłam na kupno towaru!...

Starszy pan, pojękując z cicha, wziął zawiniątko do ręki i na oczach obu kobiet przeliczył banknoty.

— Nie, to nie są moje pieniądze — oświadczył — proszę mi wybaczyć!...

Oddawszy Szymczakowej jej własność, starszy pan podeszedł do drugiej kobiety i odebrał jej znalezione paczkę.

— To pani mnie okradła! — zakonkludował, chowając paczkę do kieszeni i zdmierzając ku wyjściu.

Ale Szymczakowa nie chciała zrezygnować ze „znalezionego”. Jeżeli one we dwie znalazły paczkę, dlaczego tamten ją zabiera i nie im nie daje? Przecież to nie jego własność!...

— Panie, panie — poczęła tarmościć będącego już na ulicy jegomościa — a co tam było w tej paczce?

Jegomość najwyraźniej speszył się tym niespodziewanym atakiem i chciał

się ulotnić, ale Szymczakowa trzymała go już mocno za rękaw.

Traf chciał, że akurat przechodził tam tędy jeden z prokuratorów Sądu Okręgowego, któremu cała ta awantura na ulicy wydała się podejrzana. Przywołał milicjanta i kazał odprowadzić obydwójce do komisariatu.

Tam wszystko się wyjaśniło. Podczas rewizji, w kieszeniach starszego pana znaleziono 63.000 złotych, a w jego portfelu 14.600 zł. Dyżurny, który już nie raz miał do czynienia z tego rodzaju oszustami nabierającymi bliźniach na „znalezionego”, zwrócił się do Szymczakowej z pytaniem, gdzie ma swoje pieniądze.

Ta, awanturując się, że ją podejrzewają o jakieś nieczyste sprawy, sięgnęła za dekolt, wyjęła zawiniątko, lecz gdy je rozpakowała — zemdlęła. W gałganku, w którym znajdowało się 63.000 złotych, leżały kawałki równo poczętych gazet!

Starszy pan przyznał się do afery. Nazywa się Marian Zbyszewski, ma 54 lata, mieszka w Ciechanowie ul. Małgorzacka 12. Oszustwa dokonał wspólnie z Jadwigą Nurkiewicz, która odegrała rolę pośredniczki w sprzedaży tekstyliów.

W paczce, która „na wabią” została podrzucona przez drugą współniczkę Zbyszewskiego, znajdowały się stare przedwojenne banknoty polskie, marki okupacyjne, szylingi przedwojenne i kilka obiegowych banknotów 500-złotowych!...

Zdumiewające jest, że są jeszcze ludzie, którzy dają się nabierać na tego rodzaju tricki. Już niejednokrotnie donosiliśmy o identycznych wypadkach, ale jak się okazuje, naiwność i... chciwość ludzka nie ma doprawdy granic! (s)

Centrala Gospodarcza „SOLIDARNOSC”

Jaracza 6, tel. 181-16

zaangażuje od zaraz:

1 wykwalifikowanego BUCHALTERA

2 zdolnych RACHMISTRZÓW

Szczegółowe oferty składać osobiście w godzinach biurowych. 4729g

Jaś — bigamista...

MIAŁ DWIE ŻONY dostał jeden... rok więzienia

20-letni Jaś Baranowski zapalał dożgonną miłością do Pelagii Skoniecznej. Radosne to wydarzenie uwiecznione zostało w Urzędzie Stanu Cywilnego.

Pod naporem wielkiej miłości, jaką Jaś żywił dla małżonki, odczuł potrzebę znalezienia kogoś, komu mógłby się zwierzyć z rozpierającego go uczucia. Znalazł też w dwa tygodnie po ślubie miłą powiernicę w osobie 18-letniej Marysi Grzankówny. Zwierzenia wymagały coraz więcej czasu, wobec czego młody małżonek postanowił zatrzymać przy swoim boku Marysię na zawsze.

Urząd Stanu Cywilnego, oszukany sromotnie, pobłogosławił drugi związek małżeński, tym razem — Jasia z Marysią.

Wczoraj z oczu Jasia popłynęły gorzkie łzy, gdy wysłuchał wyrok Sądu, skazujący jego i Marysię po 1 roku więzienia.

— I co teraz zrobić? — trapi się Jaś — bigamista. Ślub z Marysią nie jest ważny. Trzeba grzecznie poprosić Pelasię, żeby zgodziła się na rozwód. A jeżeli się nie zgodzi?

— Najgorzej, jak się człowiek wda z babami — pochlipuje Jaś — Pelasia — tam, Marysia — tu, a w środku... me zlamane serce.

Doznał jednak zawodu, bo, kiedy wylamano drzwi, zastano mieszkanie puste.

— Ale my ją dostaniemy prędzej, czy później! — major Friedenstab buszując po izdebce znalazł wreszcie to, czego szukał: fotografię Heleny Oteckiej.

Przez chwilę wpatrywał się w twarz tej, której niedawno jeszcze tak pożądał, a która — jak to sobie uplanował — miała z nim spędzić dzisiejszą noc.

— Dlaczego (skoro już tak miało być) nie zastrzeliła Koniga 24 godziny później! Byłbym przynajmniej miał jeszcze jedną ciekawą przygodę — zadumał się cynicznie, a potem rozkazał twarde Oberscharführerowi Lenkemu.

— Wziąć tę fotografię, zrobić natychmiast odbitki i rozesłać je na wszystkie posterunki!

— Rozkaz! Fotografia morderczyni Karla Koniga znikła w portfelu Oberscharführera, a Friedenstab grzebie dalej wśród fatiaszków Heleny.

I znów odnalazł coś, co go zainteresowało: szary list napisany niedbałym męskim pismem.

Rzecz zastanawiająca: Friedenstab nie zna języka polskiego, ale wspaniale wyostrzony instynkt powiada mu, że w liście tym znajduje coś dla siebie bardzo ciekawego.

— Przetłumaczyć go! — rozkazał jednemu z SS-manów umiejacemu po polsku.

Był to pożegnalny list, napisany przez Zbigniewa Olbrzyckiego do Heleny po jego ucieczce do Gubernii.

Major Friedenstab wysłuchał w milczeniu tłumaczenia — i oto zamknęło się ostatnie ogniwo podejrzenia.

— Teraz rozumiem i reszcie! — pracuje jego gimnastykowany umysł. Otecka do wiedziała się jednak prawdy, którą tailiśmy przed nią i zropaczona decyzją Olbrzyckiego, zemściła się na Konigu, który szantażował ją dalej!...

Nie był to więc — jak początkowo dowodziły pewne czynniki z ulicy Anstadta — mord polityczny. Dramat rozegrał się z pobudek czysto osobistych, nie można więc było wyciągać ostrzejszych konsekwencji z faktu, że polska kelnerka rbiła

wysokiego urzędnika niemieckiej policji.

Bal Należało nawet sprawę zatuszować jakoś, ze względów czysto prestiżowych, gdyż incydent ten rzucał niedwuznacznie światło na moralność dygnitarzy „Herrenvolku”, panującego dzisiaj w Litzmanstadic. Zaczem oficjalnie puszczono wersję, że „Polizeirat Karl König zginął wskutek nieostrożnego manipulowania bronią”, a po cichu rozpoczęto jak najenergiczniej pościg za jego zabójczynią.

I tak, wśród pracowitych poszukiwań i gorączkowych badań, przeszedł cały ten dzień.

Teraz jest właśnie północ. Zegar na kościele Św. Krzyża zaczął bić zwolna godzinę dwunastą. Do wtóru rozdzwonił się zegar na starym łódzkim ratuszu!...

Jeszcze gdzieś daleko odezwał się metaliczny dźwięk — a potem znów wielka cisza zapadła w śpiącym, zaciemnionym mieście.

O tej porze pusto jest również w dancing-barze „Erika”.

Po kątach posnęły ostatnie echa melodii, jakie przez cały wieczór grała orkiestra, a w szarym mroku pomarły wszystkie światła kolorowych reflektorów; i tylko przy wejściu bardzo niesamowicie połyskuje malutkie niebieskie światełko, usiłujące nadaremnie rozproszyć ciemności, zalegające martwe sale.

W jego trupiej niebieskości wszystko dokoła nabiera widmowych kształtów i staje się niepojęte.

Czyżby o tej godzinie, w której w wielkich salach baru nie ma nikogo, prócz pomarłych melodii i świateł zesłi się tutaj również i ludzie, którzy tu ongiś lubili przebywać — a którzy już nie żyją.

Koło kasy drgnęło coś jak cień: przewidzenie, czy nikłe widmo zmarłego w tak tajemniczych okolicznościach maitre d'hotel Huberta?

Na rewirze nr. 1 przesunął się cień jeszcze nikszy: czyżby to była biała Zośka Łączyńska, nieszczęśliwa gruźliczka, z której wypędziła życie żelazna bezwzględność Hansa Welnera?

Obok w kuchni szeleści coś i stukota. Może myszy, może zabłądził tu głodny szczur?... a może wałęsa się duch kucharki Marty, która wysłana do Ravensbrück za to tylko, że nie chciała udawać armaty, podczas wieczornych ćwiczeń, aranżowanych przez Fryderyka Grossa, umarła tam niedawno na zapalenie płuc?

Potem jeszcze coś zadudniło ciężko u drzwi wejściowych!...

Gdyby to była powieść fantastyczna, powiedzielibyśmy teraz, że powoli wszedł w tej chwili na salę skrwa wiony trup Polizeirata Koeniga, który — podczas gdy w lansadach zbliżyło się do niego widmo Huberta — skinał swoim grubym paluchem na błądy cień Zośki i mruknął:

— Raz piwo, ale z pianką!

(D. c. n.)

SPORT

Wspaniałe zwycięstwo Polaków

W drugim etapie gigantycznego wyścigu kolarze nasi zdobyli 55 minut przewagi nad Czechami i 24 minuty nad Jugosłowianami

Już od wczesnych godzin rannych trwały gorączkowe przygotowania do drugiego etapu wyścigu kolarskiego Warszawa — Praga. Kolejny odcinek Łódź — Wrocław długości 219 km jest nieco dłuższy niż wczorajsza trasa z Warszawy do Łodzi.

Począwszy od godziny 8-ej przed gmachem „Głosu Robotniczego”, zaczęła się gromadzić publiczność, chcąc pożegnać odjeżdżających zawodników.

Niemniejszy ruch panował przed „Grand Hotelem” gdzie toczyły się ostatnie rozmowy naszych mecenasów sportu kolarskiego z ich kolegami czeskimi, jugosłowiańskimi, bułgarskimi, węgierskimi i rumuńskimi.

Zywo rozprawiano na temat skomplikowanej sytuacji, jaka się wytworzyła wskutek wydarzeń na mecie w Łodzi oraz o trudnym położeniu, w jakim znaleźli się sędziowie. Rzeczywiście, oblicza nie wyników wobec takich warunków nie należało do rzeczy łatwych. Być może, skrzywdzono tego, lub owego zawodnika, nie mniej musimy sobie zdać sprawę z tego, że przybycie na metę tak liczącej grupy kolarzy nastrocza wiele trudności. Rozstrzygnięcie kolejności poszczególnych zawodników, nie nasuwając żadnych wątpliwości, byłoby możliwe przy zastosowaniu tak pewnych środków, jak taśma filmowa. Kolarze nasi powinni przede wszystkim pamiętać o jeździe zespołowej, na którą położony jest w tym biegu tak wielki nacisk. Z uznaniem należy podkreślić wspaniałą sołdarność naszych braci — Czechów, jadących przede wszystkim zespołowo. Winno to być dobrym przykładem dla naszych zawodników.

Przykry zgrzyt na boisku w Zgierzu

W Zgierzu odbył się wczoraj mecz piłkarski między tamtejszą „Borutą” a PTC z Pabianic. Spotkanie zakończyło się przykrym zgrzytem.

Do przerwy wynik brzmiał 2:0 na korzyść „Boruty”. Po przerwie, w 6-ej minucie miejscowi zdobywają третią z kolei bramkę. W tym momencie przybyła z Pabianic publiczność w liczbie około 1.500 osób w niewłaściwy sposób zaczęła wyrażać swe niezadowolenie. Ulegając namowom obecny na zawodach prezes PTC nakazał zejść swej drużynie z boiska.

W 16 minucie drugiej połowy przy stanie 3:0 dla „Boruty” pabianiczanie opuścili plac boju.

Spotkanie sędziował ob. Gałeczki w zastępstwie arbitra Naporskiego, który nie przybył na zawody. Widzów 4 tysiące. (kl.)

Łodzianie

w reprezentacji Polski na Igrzyska Bałkańskie

Jak już wspominaliśmy, w dniach od 23 do 30 czerwca w Sofii odbędą się Igrzyska Bałkańskie. W związku z tym do reprezentacji koszykówki żeńskiej i męskiej wyznaczono następujących łodzian: Żyliński, Barszczewski, Ulatowski, Małaszewski — z YMCA. Pawlak i Mokwiński — z TUR-u oraz Zakrzewska z HKS-u

Wyznaczeni reprezentanci rozpoczęli już systematyczne treningi pod kierownictwem Andrzeja Kuleszy. Treningi te odbywają się w hali RTS TUR w Helenowie.

JA NE VIM — MÓWI VESELY

Przedostajemy się wreszcie na ul. Traugutta, gdzie przed gmachem YMCA zgrupowali się wszyscy kolarze.

Nasi zawodnicy mają trochę kłopotów z nowymi rowerami „Bałtyk”. Wszyscy narzekają na tryby i przerzutki, gdzie nie wszystko jest „okey”.

Barwny korowód kolarzy wydostaje się na Piotrkowską.

Pierwszą jadą Czesi następnie Rumuni, Jugosłowianie, Bułgarzy, Polacy i Węgrzy. Cała grupa zatrzymuje się przed miejscem startu honorowego, t. zn. przed budynkiem „Głosu Robotniczego”. Na czele grupy czeskiej jedzie sympatyczny dwudziestokilkuletni zwycięzca wczorajszego etapu Vesely. Bardzo jest wzruszony przyjęciem i sympatią, z jaką się wszędzie spotyka.

Zapytany co myśli o dalszych losach wyścigu, z uśmiechem odpowiada, że drużyna jego da z siebie wszystko, aby osiągnąć zwycięstwo. Ale kto ostatecznie wygra — „ja ne vim” — mówi na zakończenie.

W tej chwili zrywa się burza oklasków bo oto prezes PZK inż. Gołębiowski nakłaja mu złotą koszulkę lidera. Wśród radosnych okrzyków publiczności kolarze czescy wznoszą w górę Vesely'ego wraz z rowerem, prezentując w ten sposób nowokreowanego lidera.

PREZ. STAWIŃSKI HONOROWYM STARTEREM

Jeszcze tylko rozdano wszystkim ucze-

stnikom wyścigu pamiątkowe chusteczki jedwabne z wydrukowanym na nich orłem i herbem Łodzi po środku — i już prezydent miasta Eugeniusz Stawiński, pełniący tym razem obowiązki startera honorowego, podnosi rękę do góry. Rzucamy okiem na zegarek — jest godzina 10-ta.

„Uwaga! Gotowi.. Start!” — opada wzniesiona ręka prezydenta Stawińskiego, który wypuścił kolarzy do biegu. Na czoło wysunął się Vesely i jako lider prowadzi pozostałych kolarzy do miejsca startu właściwego, który mieści się przed parkiem „Wenecja” na ul. Pabianickiej.

W ślad za zawodnikami ruszyły kolumny samochodów i motocykli. Na obydwu chodnikach Piotrkowskiej aż do placu Reymonta zgromadzone tłumy spontanicznie oklaskują przejeżdżających kolarzy. Spoglądamy na licznik w samochodzie tempo tego „spaceru” nie spadło na całej trasie poniżej 30 km na godzinę.

Wjeżdżamy wreszcie na ul. Pabianicką — i tutaj panuje niebywały entuzjazm. Owacje przekształciły się w manifestację szczerych uczuć przyjaznych do bratniego narodu czechosłowackiego. Raz po raz rozlegają się okrzyki na cześć przyjaźni obydwu narodów, żywo podchwytywane przez publiczność.

PRZED PARKIEM „WENECJA”

Nie zwalniając tempa zawodnicy dotarli wreszcie do parku „Wenecja”. Zawodnicy ustawili się w takiej kolejności, w jakiej za chwilę wyruszą do następ-

nej rozgrywki na trasie Łódź — Wrocław.

Ustawionym na czołowym miejscu Czechom ostatnich wskazówek udziela ich opiekun.

Między nimi też panuje największe ożywienie — śpiewny język czeski słychać zdaleka. „Vacku, dej pozor neska” — (Wacku, uważaj dzisiaj) zwraca się z upomnieniem kolarz czeski do swego kolegi.

Ale i naszym drużynom narodowym nie skąpi się instrukcji. Napierała żywo gestykuluje, tłumacząc naszym chłopcom konieczność jazdy przede wszystkim zespołowej. Wszyscy są w dobrych nastrojach i zapewniają, że dzisiaj powiedzie im się dużo lepiej.

Do rozmowy przyłączył się również prezes P. Z. Kol. Gołębiowski. „No chłopcy, chciałbym, żebyście mi dzisiaj sprezentowali 12 minut. Więcej nie chcę!”

W tej chwili zauważyliśmy ożywiony ruch, jaki zapanował między Węgrami i Rumunami. Jak się okazało, Węgrzy złożyli protest przeciwko udziałowi w wyścigu jednego z kolarzy rumuńskich, który rzekomo naruszył obowiązujące w biegu przepisy. Po długich dyskusjach komandor wyścigu postanowił dopuścić do kontynuowania wyścigu zawodnika rumuńskiego, którego sprawę zbada się dokładnie po przybyciu do Wrocławia.

Wreszcie znany kolarz warszawski Bober, który bierze udział w organizacji wyścigów, przy pomocy tuby nakazuje zawodnikom przygotować się do startu.

RUSZYLI!

W grupie kolarzy zawrzało. Słychać ostatnie nawoływania — i po chwili wszyscy trzymają już kierownice w rękach.

Zdenerwowanie publiczności osiągnęło punkt kulminacyjny. Tłum ludzi zafalał po obydwu stronach jezdni. Słychać częste okrzyki „Chłopcy, trzymajcie się!” Wreszcie starter daje znak — i lawina kolarzy popędziła naprzód!

Czesi jak strzała ruszyli z miejsca. Vesely rzucił spojrzenie na swą drużynę wypuścił ją nieznacznie naprzód i ulokował się tuż za nią.

Polacy zbliżyli się do Czechów i pędzą za nimi.

Drugi etap gigantycznego wyścigu rozpoczęty... (kl.)

Rzeźnicki - drugi, Czyż - trzeci

Pietraszewski, mimo „krakusy” — na szóstym miejscu!

Wczorajszy etap na trasie Łódź — Wrocław, wynoszący 219 km, należał zdecydowanie do kolarzy polskich, którzy w ogólnej punktacji zajęli pierwsze miejsce, uzyskując przewagę 24 minuty nad drużyną Jugosławii i 55 minut nad Czechosłowacją.

Indywidualnie pierwszym zawodnikiem był PROSINEK (Jugosłowianin). Jako drugi na metę przybył RZEŹNICKI (Pol.). Trzecim był CZYŻ (Pol.). NAPIERALA znalazł się na piątym miejscu, i PIETRASZEWSKI na 6-tym.

Przed miejscowością Olechnica Pietraszewski zderzył się z Siemińskim, na szczęście niezbyt groźnie. Przed samym Wrocławiem zaś Pietraszewski miał defekt maszyny, tak że na metę musiał przybyć spacerem z rowerem w rękę.

Wzdłuż całej trasy zawodnicy witani byli entuzjastycznie przez publiczność. Jak więc widzimy, po pierwszym etapie zaczęła się zażarta walka pomiędzy kolarzami Jugosławii, Czechosłowacji i Polski.

Następny etap wyścigu rozegrany zostanie na trasie WROCLAW — JELENIA GÓRA.

Biegi Narodowe

zgrupowały w Łodzi 5.351 zawodników. - Zamierzony cel - został osiągnięty!

Dzień wczorajszy w całej Polsce minął pod hasłem „Sport dla mas”.

Już od samego rana, w 20-tu punktach naszego miasta zaczęły się zbierać grupy młodzieży, by punktualnie o godzinie 12-ej wyruszyć do Wielkiego Wyścigu. Tym razem wyścigiem tym były Narodowe Biegi na przełaj, organizowane w całym kraju.

Przyznać trzeba, że Łódź przygotowała tę imprezę z całą pieczołowitością.

Na wszystkich miejscach startu i na metach panował wzorowy ład i porządek. Pięknie reprezentowały się specjalnie wzniesione gustownie udekorowane bramy triumfalne na miejscach startu.

Po raz pierwszy w historii Biegów

Narodowych nie wyeliminowaliśmy mistrza Polski. Tegoroczny bowiem Narodowy Bieg na przełaj nie miał na celu wyłonienia indywidualnego mistrza Polski, lecz miał za zadanie przyciągnięcie jak największej ilości młodzieży do tej pięknej gałęzi sportu, jaką jest lekka atletyka.

Wczorajsze biegi zdobyły wiele tysięcy młodzieży dla lekkiej atletyki i niewątpliwie niejedną z nich odebrała kiedyś poważną rolę.

Przypomnijmy sobie, że Kusociński, Naji i cały szereg innych reprezentantów Polski zapoczątkowali swoją karierę właśnie od Biegów Narodowych!

Biegi pomyślane były jako generalna próba przed dalszymi zamierzeniami. Zda-

śmy egzamin organizacyjny. Wyciągnęliśmy wnioski na przyszłość. Dziś podzielamy zdanie tych, którzy twierdzą, że w roku przyszłym Biegi te będą organizowane nieco inaczej. Muszą być najpierw biegi eliminacyjne, aby później bieg centralny wyłonił Mistrza Polski.

Jesteśmy przekonani, że wszyscy organizatorzy wczorajszych Biegów przeprowadzą szczegółową analizę, podkreślą dodatnie i ujemne strony tej imprezy, by już w przyszłym roku stała się ona chlubą polskiego sportu.

A oto wyniki: na terenie Łodzi odbyły się ogółem 54 biegi, w których udział wzięło 5.351 osób, w tym 4.590 mężczyzn i 761 kobiet. Ukończyło biegi 3.798 mężczyzn i 650 kobiet.

Coctail

Nauczyciel sprawdza domową pracę małego Jasia.
— Cóż to takiego? — zwraca mu zeszty. — Ani jedno dodawanie nie wykonane jak należy.

Pan Sobek zachorował. Leży w łóżku i jęczy. Pani Sobkowa wzywa lekarza.
— Co panu dolega? — pyta doktor. — Noga mnie boli. O, proszę, niech pan doktor spojrzy... Napewno wyszła ze stawu...

Pan Koziołkiewicz usiłuje w przystępny sposób wytłumaczyć panu Babelkowi, na czym polega filozofia.
— Widzi pan... Ja mogę za pomocą filozofii udowodnić, że pana nie ma teraz w Łodzi. Czy pan jest obecnie w Warszawie?

Pan Koziołkiewicz usiłuje w przystępny sposób wytłumaczyć panu Babelkowi, na czym polega filozofia.
— Widzi pan... Ja mogę za pomocą filozofii udowodnić, że pana nie ma teraz w Łodzi. Czy pan jest obecnie w Warszawie?

Andersson jednak zdyskwalifikowany!

Sprawę jego przesądził prezes Tage Eriksson

Sprawa dyskwalifikacji doskonałego lekkoatlety szwedzkiego Anderssona odbiła się echem na całym świecie. Ostatnio Szwedzka Federacja Lekkoatletyczna rozpatrywała sprawę zniesienia dożywotniej dyskwalifikacji szwedzkiego wspaniałego biegacza.

Piłkarze polscy na turnieju Z. Z. we Francji

Piłkarska reprezentacja robotnicza Polski rozegra w dniu 9-ym maja pierwszy swój mecz w turnieju Igrzysk Zawodowych we Francji.

W turnieju tym weźmie udział 10 państw: Austria, Bułgaria, Czechosłowacja, Hiszpania, Jugosławia, Północna Afryka, Polska, Rumunia, Węgry i Włochy.

„Cracovia” pokonała „Widzew” po ładnej i ożywionej grze

Składy drużyn: Cracovia: Hymczak, (Rybicki), Kaszuba, Glinas, Jabłoński I, Parpan, Mazur, Wiszniowski, Różankowski II, Jabłoński II, Poświat i Dycjan.
„Widzew”: Uptas, Kopaniński, Reszka, Nowiszewski, Konarski, Słaby, Wróbel, Fornalczyk, Cichocki, Gdyl i Marciński.

13 spotkań piłkarskich dnia 13 czerwca

Dzień PZPN-u przypada w roku bieżącym na 13 czerwca. W dniu tym rozegrane będą Międzyokręgowe spotkania piłkarskie. Okręgi Warszawski i Krakowski wystawiają tego dnia po trzy reprezentacje. Łódzki i Poznański zaś po dwie.

Sędziował ob. Nalepa (Opole). Ponad 7.000 widzów, przysłuchiwało się tym zawodom na boisku ŁKS-u. Goście z miejsca ruszyli do generalnego ataku, zagrażając ciągle bramce przeciwnika. Po 15 minutach gra się częściowo zmienia. Szczęście zaczyna sprzyjać drużynie „Widzewa”, lecz niestety każda ich akcja kończy się na polu przed bramkowym. Wszystkie ich ataki paraliżowane są przez obrońców „Cracovii”.

Ogółem odbędzie się 13 spotkań: Łódź — Poznań w Łodzi, Opole — Zagłębie w Zabrze, Radom — Warszawa I w Radomiu, Częstochowa — Warszawa II w Częstochowie, Lublin — Łódź II w Lublinie, Pomorze — Poznań II w Bydgoszczy, Szczecin — Śląsk II w Szczecinie, Bielsko — Kraków II w Bielsku, Przemysł — Kraków III w Przemyslu, Kielce — Dolny Śląsk w Kielcach, Rzeszów — Tarnów w Rzeszowie, Siedlce — Warszawa III w Siedlcach i Olsztyn — Gdańsk w Olsztynie.

Dokąd dziś pójdziemy

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
Dzisiaj o godz. 19-ej arcydzieło Szekspira „OTELLO”.

TEATR POWSZECHNY
Dzisiaj o godz. 19.15 „Gospoda pod Wesolą Kukułką”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.
Dzisiaj o godzinie 19 min. 15 farsa Noela Cowarda „SEANS”.

TEATR „S Y R E N A” Traugotta 1
Dzisiaj i codziennie o godz. 19.30 komedia G. Dregely „DOBRZE SKROJONY FRAK”

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Piotrkowska 243

„ZEMSTA NIETOPERZA” operetka w 3-ach aktach J. Straussa.

Teatr „OSA”, Zachodnia 43, tel. 140-09
Dzisiaj i codziennie „WIOSENNY BIEG”.

Repr. CYRK Nr 1, Plac Leonarda
Codziennie o g. 19.15 wielki program atrakcyjny pod dyr. Din-Dona.

W soboty i niedz. pocz. 16,15 i 19,15.

Kina

ADRIA — „Wyspa skarbów”
BAŁTYK — „Dusze Czarnych”
BAJKA — „15-letni kapitan”
GDYNIA — „Program Aktualności Kraj.”

GDYNIA — „Mściwy Jastrząb”.
HEL — „Zielona Dolina”
MUZA — „Nauczycielka wiejska”

POŁONIA — „Ostatni Etap”
PRZEDWIOSNIE — „Dwaj Panowie”

ROBOTNIK — „Gubernantka”
ROMA — „Bitwa o szynę”

REKORD — „Biały Kiel”
STYLOWY — „Oflag XXVII” dodatkowy seans o godz. 14.15.

SWIT — „W imię życia”
TATRY — „Kwiat miłości”

TECZA — „Oflag XXVII” dodatkowy seans o godz. 15.
WISŁA — „Moje Uniwersytety”, poranek o godz. 11ej.

WOLNOŚĆ — „Ostatni Etap”.
WŁOKNIARZ — „Wśród ludzi”
dodatek: mecz Polska—Czechosłowacja

TEATR „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09
Codziennie o godzinie 19.30.
„WIOSENNY BIEG”

Dowcip polityczny — Satyra — Humor — Piosenka — Taniec

Udział biorą: H. Grossówna, A. Dymśa, J. Gosławska, A. Jaksztas, H. Grochowśka, M. Łukjańska, B. Halmirska, St. Piasecka, J. Darski, M. Dąbrowski, Z. Łuczak, W. Zwoliński i duet Sutt. Przy pianinach Z. Wiehler i W. Synder. Reżyseria: A. Dymśa. Dekoracje: St. Frasiak.

CENTRALA ZAOPATRZENIA PRZEMYSŁU PAPIERNICZEGO
poszukuje:
1) Wykwalifikowanych KSIĘGOWYCH
2) Samodzielnych REFERENTÓW do działu finansowego, obznajmionych z finansami

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze
Dr. HEYKO-PORĘBSKI
Dr. HORECKI
Dr. FALKOWSKI
Dr. MIRSKI
Dr. DOBROWOLSKI
Dr. PROCHACKI
Dr. JAN JOSIN
Dr. VOGEL
Dr. MAJEWSKI
Dr. BILIŃSKI

WELNE
włós, odpadki wełniane kupuje
„Bolgo” Rzgowska 14.
GABINET dentystyczny Maksymiliana Pręgiery z Łwowa.
DENTYSTA WODNIK Stanisław specjalność: korony, mostki porcelanowe.

Akuszerki
AKUSZERKA ŁAGOWSKA Irena
AKUSZERKA WOJTA SIEWICZ
Kupno — sprzedaż
WILKA tresowanego
KWIATKOWSKI
KAPELUSZE damskie
KAPELUSZE damskie
KUPUJEMY
AKUMULATOROWY warsztat

SREBRO w każdej postaci kupuje—M. Welner i S-ka.
KUPIMY gospodarstwo rolne, ogrodnicze.
NAJTANIEJ dobre meble kupisz Nawrot 41.
WÓZEK dla chorego sprzedam Piotrkowska 79 — 16.
SPRZEDAM motor na naftę do młócenia

WILKĘ, 28 pokoi. Tuszyn — tanio sprzedam Plac Wolności 6-4.
Różne
TRWAŁA Ondulację Gwarantowaną i farbowanie włosów we wszystkich odcieniach wykonują specjaliści 11-go Listopada 10.
PLISUJĘ solejki, oraz francuskie merezki, dziurki, aplikacje.
WYTWÓRNIA czapek Zygmunta Stolarza

POTRZEBNA pomoc domowa do małej rodziny. Referencje konieczne.
KURSY maszynopisania, stenografii (biuro-wal) księgowości Centralnego Związku Stenografów Zapsy: Książskiego 50.
KROJU, modelowania, szycia ubrań damskich, dziecięcych, bielizniarstwa, górsceciarstwa uczą kursy Instytutu Przemysłowo-Rzemieślniczego, Próchnika 25.
OPÓZNIONYCH w nauce przygotowuję w temple przyspieszonym do małej matury i w zakresie kl. VI i VII szkoły podstawowej. Nawrot 13 m. 8.

ZAMIENIĘ pokój z kuchnią z wygodami na 2 pokoje z kuchnią. Zwrot kosztów remontu. Próchnika 9-24, godzina 19-21.
ZAMIENIĘ dwupokój w mieszkaniu we Wrocławiu (kuchnia, wogdy) na podobne w Łodzi. Oferty pod „Zamięna”.
ZAMIENIĘ pokój, kuchnia, wygodami. Gdynia na równorzędne Łódź. Brzozowa 3, Ziemia.
ZAMIENIĘ pokój, kuchnia, wygodami. Gdynia na równorzędne Łódź. Brzozowa 3, Ziemia.

WYKONANIE dokumentu
ZGUBIONO kartę ewakuacyjną — Wilno, legitymację Ubezpieczalni, pół losu 52 Loterii Państwowej nr. 11797, kl. I, II, i IV. Aliny Kiwiłsko, oraz dokument zastępczy (metrykę urodzenia) z Sądu Grodzkiego — Łódź, na nazwisko Zygmunt Zalewski.
ZGUBIONO dowód kolejowy nr. 822681 wystawiony przez DOKP-Łódź, oraz kartę rejestracyjną RKU-Pabianice nr. 28-1899. Leszczyński Stanisław, Karsznice 17-13.